

К.А. Ковтун

УЧАСТЬ ШОУ-БІЗНЕСУ В ПОМАРАНЧЕВІЙ РЕВОЛЮЦІЇ І В РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

Метою статті є аналіз ролі українського шоу-бізнесу під час Помаранчевої революції та Революції Гідності, висвітлюючи форми участі артистів у цих подіях, їхній вплив на суспільні процеси та трансформацію мистецького середовища в контексті даних історичних подій. У дослідженні застосовано комплексний підхід, що включає історичний аналіз, контент-аналіз медійних матеріалів, а також порівняльний аналіз участі артистів у обох революціях. Здійснюється комплексне порівняльне дослідження ролі шоу-бізнесу в двох ключових революційних подіях в Україні, розкриваючи еволюцію форм громадянської активності артистів та їхній вплив на формування національної свідомості та політичної культури в Україні. В статті показано, що український шоу-бізнес відіграв значну роль у обох революціях, але з певними відмінностями. Під час Помаранчевої революції участь артистів була більш спонтанною та емоційною, тоді як у Революції Гідності вона набула більш організованого та стратегічного характеру. В обох випадках шоу-бізнес став потужним інструментом мобілізації суспільства та формування національної єдності. Аналіз демонструє, як артисти використовували свою популярність для поширення ідей демократії та європейської інтеграції. Особлива увага приділяється впливу цих подій на творчість митців та розвиток української популярної культури. Дослідження також висвітлює роль соціальних медіа у посиленні впливу артистів під час Революції Гідності, підкреслюючи, як участь у революційних подіях вплинула на подальшу громадянську позицію артистів та їхню роль у формуванні суспільного дискурсу в Україні.

Ключові слова: український шоу-бізнес, Помаранчева революція, Революція Гідності, українська популярна культура, трансформація мистецького середовища.

DOI 10.34079/2226-2830-2024-14-28-69-76

Актуальність теми дослідження. Актуальність дослідження участі шоу-бізнесу в Помаранчевій революції та Революції Гідності зумовлена кількома важливими факторами. По-перше, це історична значущість, оскільки обидві революції є ключовими подіями в новітній історії України, які суттєво вплинули на політичний, соціальний та культурний розвиток країни. По-друге, це вплив цих подій на громадську думку. Представники шоу-бізнесу, маючи значну популярність та медійний вплив, відіграли важливу роль у формуванні громадської думки та мобілізації суспільства під час обох революцій. Пот-третє – трансформація культурного простору. Участь артистів у революційних подіях призвела до значних змін у культурному ландшафті України, впливаючи на тематику творчості, громадянську позицію митців та їхню роль у суспільстві. Крім того, розуміння ролі шоу-бізнесу в минулих революційних подіях може допомогти спрогнозувати потенційну роль культурної сфери у майбутніх суспільно-політичних процесах в Україні та простежити важливість культурної дипломатії для соціокультурного життя держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичною основою дослідження виступили праці українських науковців, журналістів та експертів у галузі культурології,

історії та соціології. Аналіз існуючих публікацій демонструє значний інтерес до ролі культури та шоу-бізнесу у революційних подіях в Україні. Історичний контекст Помаранчевої революції та її вплив на українське суспільство детально висвітлено у роботі С. Кульчицького. Автор аналізує політичні та соціальні аспекти революції, що створює важливе підґрунтя для розуміння культурного контексту подій. Питання впливу Помаранчевої революції на українське мистецтво, у свою чергу, глибоко досліджено у статті Л. Корнійчук. Авторка розглядає трансформації у мистецькому середовищі, що відбулися внаслідок революційних подій, що є ключовим для нашого дослідження ролі шоу-бізнесу. З. Підальчина аналізує феномен «помаранчевої культурної революції», висвітлюючи зміни у культурному просторі України після Помаранчевої революції. Роль музики у суспільно-політичних процесах в Україні детально розглянуто у статті Д. Волчека. Автор зокрема аналізує вплив музики на протистояння між Україною та Росією. Особливу увагу варто приділити матеріалам Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні, які надають важливу інформацію про Революцію Гідності та творчість Майдану. Стаття О. Котубей-Геруцької містить цінні спогади діячів культури про Революцію Гідності, що дозволяє глибше зрозуміти роль представників шоу-бізнесу у цих подіях.

Емпіричну базу дослідження складають матеріали ЗМІ, соціальних мереж, офіційних сайтів артистів, а також публічні виступи та інтерв'ю представників шоу-бізнесу, які були активними учасниками революційних подій.

Мета дослідження - проаналізувати та охарактеризувати роль українського шоу-бізнесу під час Помаранчевої революції та Революції Гідності, висвітлюючи форми участі артистів у цих подіях, їхній вплив на суспільні процеси та трансформацію мистецького середовища в контексті даних історичних подій.

Методологія дослідження базується на міждисциплінарному підході, що включає історичний метод, системний аналіз, компаративний підхід та контент-аналіз. Це дозволяє розглянути проблему з різних аспектів, враховуючи історичний контекст, системні зв'язки між культурою та політикою, а також порівняти участь шоу-бізнесу в обох революціях та проаналізувати медіа-контент, створений під час цих подій.

Виклад основного матеріалу. Український шоу-бізнес зіграв ключову роль у двох найважливіших подіях новітньої історії України – Помаранчевій революції 2004 року та Революції Гідності 2013–2014 років. На думку О. Котубей-Геруцької, «Майдан ініціював самі процеси трансформації української держави. Вони відбувалися клаптиково, на різних рівнях, недостатнім темпом, але саме в цій точці вони почалися і тривають досі» (Котубей-Геруцька, 2024). Тобто, ці події не лише змінили політичний ландшафт країни, але й суттєво вплинули на культурну сферу, зокрема на роль артистів у суспільстві та їхню громадянську позицію. Розглянемо детальніше, як саме це відбувалося.

Помаранчева революція 2004 року стала першим масштабним проявом громадянської активності в незалежній Україні, де представники шоу-бізнесу відіграли значну роль. Участь артистів у цих подіях характеризувалася здебільшого спонтанністю та емоційністю. Багато відомих музикантів виступали на сцені Майдану Незалежності, підтримуючи протестувальників. Серед них були Руслана, яка на той час щойно перемогла на Євробаченні, Океан Ельзи на чолі зі Святославом Вакарчуком, гурти Грін Грей, ВВ, Тартак та багато інших.

Руслана, зокрема, стала одним із символів Помаранчевої революції. Її енергійні виступи на Майдані та активна громадянська позиція суттєво вплинули на мобілізацію суспільства. Святослав Вакарчук, лідер гурту Океан Ельзи, також активно підтримував революцію, виступаючи на Майдані та висловлюючи свою позицію в медіа.

Важливо відзначити, що участь артистів у Помаранчевій революції часто була

пов'язана з певними ризиками для їхньої кар'єри. Наприклад, гурт Грін Греї, який підтримав революцію, зіткнувся з бойкотом на деяких проросійських телеканалах. Проте це не зупинило музикантів від вираження своєї громадянської позиції (Кульчицький, 2004).

Революція Гідності 2013–2014 років продемонструвала ще більш організовану та стратегічну участь представників шоу-бізнесу. Артисти не лише виступали на Майдані, але й активно використовували соціальні медіа для поширення інформації та мобілізації підтримки.

Тож, роль артистів передусім проявлялася у мобілізації людей та підтримці активістів, протестувальників. Відомі артисти, виступаючи на Майдані Незалежності, привертали увагу великої кількості людей і надихали їх на участь у протестах. Наприклад, виступи Руслани збирали тисячі людей. Гурт Океан Ельзи з піснями «Все буде добре» та «Майже весна», що стали неофіційними гімнами революції, надавав протестувальникам відчуття єдності та надії. Про роль музики у революційних подіях пише зокрема норвезький культуролог Арве Гансен, який був у Києві в 2014 році під час революції та дав інтерв'ю Радіо Свобода. Він зокрема зазначає, що «культура на Майдані була важлива для революції. Люди приїхали з усієї країни, говорили на різних мовах» (Волчек, 2019). Тобто, культура в цілому та музика зокрема грали об'єднуючу роль.

Арве Гансен підкреслює, що «на Майдані грали свою музику, політики грали свою музику, яка відрізнялася від музики неполітичних учасників протесту. І в «антимайдану» була своя музика, і в інтернеті теж своя. Ми індексували п'ять етапів музики революції. Спочатку музика була досить веселою і позитивною, дуже схожою на музику Помаранчевої революції. Потихеньку вона стала більш агресивною, потім скорботною» (Волчек, 2019). Так, серед музики, яка стала стійко асоціюватися з Майданом, – це, безумовно, «Пливе кача» або «Воїни світла» групи «Ляпис Трубецкой».

Одним з яскравих прикладів є діяльність Святослава Вакарчука, який не тільки виступав на Майдані, але й активно висловлювався в соціальних мережах, закликаючи до мирного протесту та єдності. Його пісня «Я не здамся без бою» набула неабиякої популярності за часів Революції Гідності.

Інші відомі артисти, такі як Потап і Настя, Джамала, ТНМК, Ляпис Трубецкой, також брали активну участь у подіях Революції Гідності. Вони не лише виступали на Майдані, але й використовували свої платформи в соціальних мережах для поширення інформації та підтримки протестувальників.

Важливо відзначити, що участь у Революції Гідності мала довгостроковий вплив на творчість багатьох артистів (Корнійчук, 2023). Наприклад, Джамала написала пісню «1944» про депортацію кримських татар, з якою перемогла на Євробаченні 2016 року. Ця пісня, хоча і не була безпосередньо про події Майдану, відображала загальний настрій боротьби за справедливість та національну ідентичність.

Порівнюючи участь шоу-бізнесу в обох революціях, можна зауважити певну еволюцію. Якщо під час Помаранчевої революції участь артистів була більш спонтанною та емоційною, то під час Революції Гідності вона стала більш організованою та стратегічною. Артисти не лише виступали на сцені, але й активно використовували свій вплив для формування громадської думки та мобілізації підтримки.

Крім того, події Революції Гідності призвели до більш чіткого розмежування в українському шоу-бізнесі. Деякі артисти, які раніше орієнтувалися на російський ринок, зробили свідомий вибір на користь української аудиторії. Наприклад, Святослав Вакарчук після подій на Майдані заявив про припинення гастролей в Росії.

Важливо відзначити і роль соціальних медіа, які стали потужним інструментом впливу під час Революції Гідності. Артисти активно використовували Facebook, Twitter та інші платформи для поширення інформації, координації дій та висловлення своєї позиції. Це значно розширило їхні можливості впливу на суспільство.

Участь у революційних подіях також вплинула на подальшу громадянську позицію багатьох артистів. Наприклад, Святослав Вакарчук після Революції Гідності активно включився в політичне життя країни, створивши партію «Голос» та ставши народним депутатом.

Таким чином, участь українського шоу-бізнесу в Помаранчевій революції та Революції Гідності демонструє еволюцію ролі артистів у суспільстві – від емоційних каталізаторів змін до стратегічних лідерів думок та активних учасників суспільно-політичних процесів. Ця трансформація не лише відображає зміни в самому шоу-бізнесі, але й свідчить про зростання політичної зрілості українського суспільства загалом (Революція Гідності).

Трансформація мистецького середовища під час Помаранчевої революції та Революції Гідності відображає глибинні зміни в українському суспільстві та культурі. Ці події стали каталізатором для переосмислення ролі мистецтва в суспільно-політичних процесах та призвели до суттєвих змін у творчих підходах, тематиці та формах вираження українських митців. Перш за все, йдеться про зміну парадигми творчості (25 років незалежності, 2019).

Помаранчева революція 2004 року стала першим потужним поштовхом до переосмислення ролі мистецтва в суспільстві. Як пише З. Підальчина, «складовою частиною помаранчевої революції була революція культурна. І якщо політично революція перемогла, то культурна її складова, навпаки, зазнала поразки. Бо як до революції на екранах була попса, так і після неї ситуація не змінилася. Клани мистецькі як існували, так і лишилися» (Підальчина, 2005).

Цю ж думку підтверджує і доктор мистецтвознавства Неллі Корнієнко. На її думку, революційні процеси, зокрема Помаранчева революція, мають глибоке культурне коріння. Можна розглядати суспільні зміни як двошарову структуру, де політичні події є лише верхнім, спрощеним рівнем. Фундаментальний же рівень – це культурна та гуманітарна сфера, яка формує національну свідомість. Помаранчева революція продемонструвала цікавий кумулятивний ефект у культурній сфері. Першими активізувалися представники гуманітарної інтелігенції, потім до них долучилися представники середнього бізнесу. Проте важливо зазначити, що бізнес приєднався не як політична сила, а як частина культурної системи. Участь відомих музичних колективів та виконавців, таких як Святослав Вакарчук з «Океаном Ельзи», Олег Скрипка з «ВВ», була лише видимою частиною глибинних культурних процесів. Їхня активність символізувала масштабні зрушення в культурній свідомості суспільства. Історичний досвід показує, що справжні революції – на відміну від анархічних переворотів – завжди ініціюються та здійснюються представниками гуманітарної сфери та діячами культури. Політичні сили та інші суспільні групи долучаються до процесу вже пізніше, коли культурне підґрунтя для змін вже сформоване (Підальчина, 2005).

Таким чином, культура відіграє ключову роль у революційних процесах, формуючи ідеологічну та ціннісну основу для суспільних трансформацій. Політичні зміни є лише наслідком глибинних культурних зрушень у суспільній свідомості. Митці почали активніше звертатися до соціально-політичної тематики, відходячи від суто естетичних або розважальних форм творчості. Це проявилось у появі нових пісень, візуальних творів, перформансів, які безпосередньо відображали революційні події та настрої суспільства. Яскравим прикладом цього є пісня Руслани «Дикі танці», яка

набула стійких асоціацій з подіями 2004 року та виражала прагнення до свободи та демократії.

Під час Революції Гідності 2013–2014 років ця тенденція значно посилилася. Мистецтво стало не просто відображенням подій, а й активним інструментом соціальних змін. З'явилися нові форми вуличного мистецтва, політичного перформансу, документального театру, які безпосередньо взаємодіяли з протестним рухом. Багато українських музикантів, наприклад, Святослав Вакарчук чи Тіна Кароль, написали та виконали пісні, які об'єднували людей і підтримували їхній дух боротьби.

Другий момент, на якому варто наголосити, – це розвиток громадянського мистецтва. Обидві революції сприяли розвитку того, що, на нашу думку, можна назвати «громадянським мистецтвом» – творчості, яка безпосередньо пов'язана з суспільно-політичними процесами та спрямована на активізацію громадянської свідомості. Це зокрема проявилось у створенні мистецьких об'єктів на Майдані, організації вуличних перформансів, створенні політичних плакатів та графіті. Особливо яскраво ця тенденція означилася під час Революції Гідності, коли мистецькі ініціативи стали невід'ємною частиною протестного руху. Наприклад, проєкт «Мистецька сотня» об'єднав художників, які створювали плакати та інсталяції безпосередньо на Майдані (Творчість Майдану).

Окрім переосмислення національної ідентичності, інтеграції мистецтва і активізму, революційні події також призвели до зміни економічної моделі: з'явилися нові форми фінансування мистецьких проєктів через краудфандинг, волонтерські ініціативи, міжнародні гранти. Це дозволило багатьом митцям реалізувати проєкти, які раніше були б неможливими через брак державного фінансування чи комерційної привабливості.

Більш релевантною для сфери шоу-бізнесу стала тенденція інтернаціоналізації українського мистецтва, оскільки обидві революції привернули увагу міжнародної спільноти до України, що відкрило нові можливості для українських артистів та митців на міжнародній арені. Цьому побічно сприяв і розвиток нових медіа та цифрового мистецтва: у цей час, можна відмітити появу нових форм онлайн-активізму, цифрового мистецтва, віртуальних виставок та перформансів.

Крім того, відбулося переосмислення і ролі культурних інституцій, багато з яких почали активніше взаємодіяти з суспільством, організовуючи дискусії, освітні програми та соціальні проєкти.

Нарешті, активна участь митців та артистів у революційних подіях призвела до зміни їхнього статусу в суспільстві. Вони почали сприйматися не лише як творці естетичних об'єктів, але і як активні учасники суспільно-політичних процесів, лідери думок та агенти соціальних змін.

Підсумовуючи, можна сказати, що трансформація мистецького середовища під час Помаранчевої революції та Революції Гідності була глибокою та багатовимірною. Ці події не лише змінили тематику та форми мистецької творчості, але й призвели до переосмислення ролі мистецтва в суспільстві, статусу митця, форм взаємодії між мистецтвом та суспільно-політичними процесами. Ці зміни мали довготривалий вплив на розвиток українського мистецтва та культури в цілому, сформувавши нові тенденції, які продовжують розвиватися і сьогодні.

Наукова новизна дослідження. Дослідження пропонує комплексне порівняльне дослідження ролі шоу-бізнесу в двох ключових революційних подіях в Україні, розкриває еволюцію форм громадянської активності артистів та їхній вплив на формування національної свідомості та політичної культури в Україні.

Висновки. Тож, дослідження участі шоу-бізнесу в Помаранчевій революції та Революції Гідності виявило значну і трансформаційну роль українських артистів у цих

ключових історичних подіях. Аналіз показує чітку еволюцію форм участі та впливу представників культурної сфери на суспільно-політичні процеси в Україні.

Під час Помаранчевої революції участь артистів характеризувалася більшою спонтанністю та емоційністю, що відображало загальний дух часу та новизну такого масштабного громадянського руху в країні. Натомість, у Революції Гідності спостерігалася більш організована та стратегічна участь представників шоу-бізнесу, що свідчить про зростання їхньої політичної свідомості та розуміння власної ролі у суспільних процесах.

В обох революціях шоу-бізнес продемонстрував свій потужний потенціал як інструмент мобілізації суспільства. Популярність артистів, їхня здатність емоційно впливати на аудиторію через музику та інші форми мистецтва стали важливими факторами у згуртуванні людей навколо спільних цінностей та ідей. Це сприяло формуванню відчуття національної єдності, демонструючи, що представники різних регіонів та соціальних груп можуть об'єднатися заради спільної мети.

Крім того, артисти ефективно використовували свою популярність для поширення ідей демократії та європейської інтеграції. Це сприяло підвищенню політичної грамотності населення та формуванню проєвропейських настроїв. Події обох революцій мали значний вплив на творчість митців, стимулюючи появу нових тем, жанрів та форм вираження в українській популярній культурі, що, своєю чергою, призвело до збагачення культурного ландшафту країни та посилення ролі мистецтва у відображенні суспільно-політичних процесів.

Особливо помітною під час Революції Гідності стала роль соціальних медіа у посиленні впливу артистів. Це дозволило митцям більш безпосередньо взаємодіяти з аудиторією, швидко реагувати на події та мобілізувати підтримку людей. Участь у революційних подіях суттєво вплинула на подальшу громадянську позицію багатьох артистів, що проявилось у тенденції до більшої соціальної відповідальності та активної участі представників шоу-бізнесу у суспільно-політичному житті країни.

Загалом, події обох революцій мали довгостроковий вплив на український шоу-бізнес, змінивши не лише творчі напрямки, але й підходи до взаємодії з аудиторією, суспільну роль артистів та їхню відповідальність перед суспільством. Український шоу-бізнес еволюціонував від емоційного каталізатора суспільних змін до стратегічного інструменту формування громадської думки та національної єдності. Така трансформація не лише відображає зміни в самому шоу-бізнесі, але й свідчить про зростання політичної зрілості українського суспільства загалом.

Бібліографічний список

- Волчек, Д. 2019. Війна пісень. Роль музики у протистоянні України і Росії. Радіо Свобода. 5 травня. [онлайн]. Доступно: <<https://www.radiosvoboda.org/a/29922213.html>> (Дата звернення: 10.09.2024).
- Котубей-Геруцька, О. 2024. «Повстання проти тиранії та імперіалізму». Спогади діячів культури та журналістів до десятої річниці Революції Гідності. Суспільне Культура. 19 лютого. [онлайн]. Доступно: <<https://suspilne.media/culture/684988-povstanna-proti-tiranii-ta-imperializmu-spogadi-diaciv-kulturi-ta-zurnalistiv-do-desatoi-ricnici-revolucii-gidnosti/>> (Дата звернення: 10.09.2024).
- Корнійчук, Л. 2023. У палатках, на барикадах і в музеях: як Помаранчева революція змінила сучасне українське мистецтво. Сенсор. 21 листопада. [онлайн]. Доступно: <<https://sensormedia.com.ua/art/u-palatkakh-na-barykadakh-i-v-muzeiakh-ia-pomarancheva-revoliutsiia-zminyala-suchasne-ukrainske-mystetstvo/>> (Дата звернення: 10.09.2024).
- Кульчицький, С.В. 2011. Помаранчева революція 2004. Енциклопедія історії України.

- Т. 8. Прик / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАНУ, Інститут історії України. К.: Наукова думка. С. 412–415.
- Підальчина, З. 2005. Про долю помаранчевої культурної революції. Детектор Медіа. 3 лютого. [онлайн]. Доступно: <<https://detector.media/community/article/3707/2005-02-03-pro-dolyu-pomaranchevoi-kulturnoi-revolyutsii/>> (Дата звернення: 10.09.2024).
- Революція Гідності. Національний меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності. [онлайн]. Доступно: <<https://maidanmuseum.org/uk/storinka/revolyuciya-gidnosti>> (Дата звернення: 10.09.2024).
- Смолій, В. (ред) 2016. 25 років незалежності: нариси історії творення нації та держави. НАН України. Інститут історії України. К.: Ніка-Центр, 796 с.
- Творчість Майдану. Національний меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності. [онлайн]. Доступно: <<https://maidanmuseum.org/uk/storinka/tvorchist-maydanu>> (Дата звернення: 10.09.2024).

References

- Volchek, I. 2019. Viina pisen. Rol muzyky u protystoianni Ukrainy i Rosii. [War of songs. The role of music in the conflict between Ukraine and Russia]. Radio Svoboda. [online] Available at: <<https://www.radiosvoboda.org/a/29922213.html>> [Accessed: 10 September 2024]. (in Ukrainian).
- Kotubey-Herutska, O. 2024. «Povstannia proty tyranii ta imperializmu». Spohady diiachiv kultury ta zhurnalistiv do desiatoi richnytsi Revoliutsii Hidnosti. [“Rebellion against tyranny and imperialism”. Memories of cultural figures and journalists to the tenth anniversary of the Revolution of Dignity]. Suspil'ne Kul'tura. [online] Available at: <https://suspilne.media/culture/684988-povstanna-proti-tiranii-ta-imperializmu-spogadi-diaciv-kulturi-ta-zurnalistiv-do-desatoi-ricnici-revolucii-gidnosti/> [Accessed: 10 September 2024]. (in Ukrainian).
- Korniychuk, L. 2023. U palatkakh, na barykadakh i v muzeiakh: yak Pomarancheva revoliutsiia zminyla suchasne ukrainske mystetstvo [In tents, on barricades and in museums: how the Orange Revolution changed modern Ukrainian art]. Sensor. [online] Available at: <https://sensormedia.com.ua/art/u-palatkakh-na-barykadakh-i-v-muzeiakh-iak-pomarancheva-revoliutsiia-zminyla-suchasne-ukrainske-mystetstvo/> [Accessed: 10 September 2024]. (in Ukrainian).
- Kulchytsky, S. 2011. Pomarancheva revoliutsiia 2004. [The Orange Revolution of 2004]. Encyclopedia of the History of Ukraine. Kyiv, Naukova dumka (in Ukrainian).
- Pidalchyna, Z. 2005. Pro doliu pomaranchevoi kulturnoi revoliutsii. [About the fate of the Orange Cultural Revolution]. Detektor Media. [online] Available at: <https://detector.media/community/article/3707/2005-02-03-pro-dolyu-pomaranchevoi-kulturnoi-revolyutsii/> [Accessed: 10 September 2024]. (in Ukrainian).
- Revoliutsiia Hidnosti. Natsionalnyi memorialnyi kompleks Heroiv Nebesnoi Sotni – Muzei Revoliutsii Hidnosti. [Revolution of Dignity. National Memorial Complex of the Heroes of the Heavenly Hundred – Museum of the Revolution of Dignity]. [online] Available at: <<https://maidanmuseum.org/uk/storinka/revolyuciya-gidnosti>> [Accessed: 10 September 2024]. (in Ukrainian).
- Smolij, V. (ed.) 2016. 25 rokiv nezalezhnosti: narysy istorii tvorennia natsii ta derzhavy. [25 years of independence: essays on the history of the creation of the nation and the state]. Kyiv, Nika-Center (in Ukrainian).
- Tvorchist Maidanu. Natsionalnyi memorialnyi kompleks Heroiv Nebesnoi Sotni – Muzei

Revoliutsii Hidnosti [Creativity of the Maidan. National Memorial Complex of the Heroes of the Heavenly Hundred – Museum of the Revolution of Dignity]. [online] Available at: <<https://maidanmuseum.org/uk/storinka/tvorchist-maydanu>> [Accessed: 10 September 2024]. (in Ukrainian).

Стаття надійшла до редакції 17.10.2024 року

К. Kovtun

PARTICIPATION OF SHOW BUSINESS IN THE ORANGE REVOLUTION AND THE REVOLUTION OF DIGNITY

The goal of the research analyze and characterize the role of Ukrainian show business during the Orange Revolution and the Revolution of Dignity, highlighting the forms of participation of artists in these events, their influence on social processes and the transformation of the artistic environment in the context of these historical events. The research uses a comprehensive approach, which includes historical analysis, content analysis of media materials, as well as a comparative analysis of the participation of artists in both revolutions. The study offers a comprehensive comparative study of the role of show business in two key revolutionary events in Ukraine, revealing the evolution of forms of civic activity of artists and their influence on the formation of national consciousness and political culture in Ukraine. The work shows that Ukrainian show business played a significant role in both revolutions, but with certain differences. During the Orange Revolution, the participation of artists was more spontaneous and emotional, while in the Revolution of Dignity it took on a more organized and strategic nature. In both cases, show business became a powerful tool for mobilizing society and forming national unity. The analysis demonstrates how artists used their popularity to spread the ideas of democracy and European integration. Special attention is paid to the influence of these events on the creativity of artists and the development of Ukrainian popular culture. The study also highlights the role of social media in enhancing the influence of artists during the Revolution of Dignity, highlighting how participation in the revolutionary events affected the subsequent civic position of artists and their role in shaping public discourse in Ukraine.

Key words: *Ukrainian show business, Orange Revolution, Revolution of Dignity, Ukrainian popular culture, transformation of the artistic environment.*